

Pax Social Democratica

ORTA YOL

Üçüncü Yol'dan Orta Yol'a

“daha iyi bir dünyanın mümkün olduğuna inanan tüm gizli kahramanlara adanmıştır”

Kortay HİRA

Bu kitabın yayın hakkı PHOENİX YAYINEVİ'ne aittir. Yayınevinin ve yayıncısının yazılı izni alınmaksızın kısmen veya tamamen alıntı yapılamaz, hiçbir şekilde kopyalanamaz, çoğaltılamaz ve yayınlanamaz.

ORTA YOL

Üçüncü Yol'dan Orta Yol'a

Kortay HİRA

Editör: Fatma Gedikoğlu Üstün

Kapak Tasarımı ve Sayfa Düzeni: Gamze Uçak

©Phoenix Yayınevi Tüm Hakları Saklıdır.

2018 Haziran, Ankara

ISBN No: 978-605-9801-84-3

Phoenix Yayınevi-Ünal Sevindik

Sertifika No:11003

Şehit Adem Yavuz Sok. Hitit Apt. 14/1

Kızılay/Ankara

Tel: 0 (312) 419 97 81 pbx

Faks: 0 (312) 419 16 11

e-posta: info@phoenixkitap.com

http://www.phoenixyayınevi.com

Baskı:

Tarcan Matbaacılık Yayın. San.

Sertifika No: 25744

İvedik köy mah. İvedik cad. No: 417/ A

Yenimahalle/ANKARA

Tel: (0312) 384 34 35

Dağıtım:

Siyasal Kitabevi

Şehit Adem Yavuz Sok. Hitit Apt. 14/1

Kızılay-Ankara

Tel: 0 (312) 419 97 81 pbx

Faks: 0 (312) 419 16 11

e-posta: info@siyasalkitap.com

http://www.siyasalkitap.com

ORTA YOL

*Alternizmin Nörobilimel Temelleri ve Yeni
Bir Dünya İdeali Olarak "Pax Social
Democratica"**

*MIDDLE WAY: Neuroscientific Foundations of Alternism and Pax Social Democratica as a New World Ideal

Evli ve iki çocuk babası, 1981 doğumlu Kortay Hira, AFS bursu ile **Colegio Maria de Hostos**'ta okuduktan sonra **Galatasaray Lisesi**'nden mezun oldu. Galatasaray Lisesi'nde 4 yıl "**Edebiyat Kolu**" başkanlığı yaptı. **İngilizce, Fransızca** ve **İspanyolca** öğrendi. Halen **Galatasaray Üniversitesi**'nde **Uluslararası**

İlişkiler doktorasına devam etmek olan Hira, **Oxford Üniversitesi**'nde **Çevre Yönetimi** ile **Cambridge Üniversitesi**'nde **Sosyal Mücadeleler Tarihi** eğitimi aldı. Çalışmalarını **bilim tarihi, barış araştırmaları, güç dengesi, çevre politikaları, karar alma mekanizmaları** ve **sosyal demokrasi** üzerine yoğunlaştırdı. Dünyanın farklı bölgelerinde **50'yi aşkın ülkeyi** kapsayan ve dünya şehirlerinin kendine özgü yerel öğelerini tanıtmayı amaçlayan gezileri 2011-2012 yıllarında **Gazete Vatan**'da **yazı dizisi** olarak yayımladı. 2000-2004 yılları arasında, **üniversite gençlerinin yeniden siyasete kanalize olmasını amaçlayan Türkiye Üniversiteliler Birliği** ile **uyuşturucu ve yozlaşmışlıkla mücadele etme misyonuna sahip Yeni Nesil Derneği**'ne başkanlık yaptı. Halen Genel Başkanlıklarını yürüttüğü **Türkiye Siyaset Enstitüsü** ve **Model Dışişleri Bakanlığı**'nın kuruculuklarını üstlendi. **Abdi İpekçi Barış Ödülü, Goethe Institut Dostluk ve Barış Ödülü, FIFA Fair Plan Ödülü**'ne sahip Hira'nın yayınlanmış "**Bu İlk Defa**" isimli bir **şiiir, Üçüncü Soğuk Savaş Dönemi**" isimli bir **stratejik araştırma kitabı** bulunmaktadır.

Artık kişilerden ve olaylardan konuşmayı bırakıp yeniden fikirleri tartışma vakti gelmedi mi sence de? Unutma dünyayı değiştirmeyi ancak yeniden fikirleri konuşarak başarabiliriz.

Bu kitap, içerisindeki fikirlerin doğru olduğu iddiasıyla yazılmadı; amaç sadece daha iyi bir dünyaya inananlara, üstünde tartışabilecekleri, hatta en sert eleştirilerini sıralayabilecekleri bir ortam hazırlamak.

Orta Yol'un ortaya çıkmasında emeği olan herkese teşekkürler. Ve tabi ki en büyük teşekkürüm sana, kitabı okunmaya layık görüp seçtiğin için.

Bu kitap, daha iyi bir dünyanın mümkün olduğuna inanmaktan her şeye rağmen vazgeçmemiş senin gibi gizli kahramanlara adanmıştır.

Kortay HİRA

İçindekiler

Önsöz	15
Giriş	17
Alternizm Üzerine	19
Pax Social ya da Pax Alter Democratica Üzerine	20
Alterpozitif Yöntem	23

BÖLÜM 1

ALTERNİZMDE YÖNETİŞİM

"Mükemmel Yönetişim Yapısı Örneği Olarak Beynin Alternizm ile Ortak Dinamikleri "

Sosyal Bilimlerde Davranışların Yeri ve Yönetişim Faktörü	29
Beyin Üzerine Bilimsel Çalışmalar	32
Davranış Lokalizasyonculuğu	33
Kranial Görüntüleme Devrimi ve Sosyal Nörobilimin.....	34
Doğuşu	34
Beynin Yapısı: Terra Incognito	38
Bilinçli Düzey: Beynin Anatomisi	40
Bilinçdışı Düzey: Subliminal Kısımlar	42
Beyinde Çift Yönlü İletişim Ağı	47
Lateralizasyon	48
Sempatik Lifler	49

Kendini Örgütleyen Sistem: Beyin	51
Beynin Yöneticisi	52
Kendini Örgütleyen Sistemler	53
Beyinde İşbölümü	59
Beyincik	60
Limbik Alan.....	61
Korteks	62
Prefrontal Korteks.....	63
Beynin Yönetişim Organizasyonu	65
Nöral Etkileşim	65
Serebral Assosiyasyon.....	68
Alternizmde Yönetişim	71
Yönetişim: Kavramsal ve Kuramsal Arka Plan	72
İyi Yönetişim ve Özellikleri	74

BÖLÜM 2

ALTERNİZMDE BÜTÜNLEŞME VE DENGE

"Alternizmde Bütünleşme Düzlemleri ve Sosyal Denge"

Beyinde Bütünleşme ve Denge	79
Alternizmde Felsefi Bütünleşme: Alterdeterminizm	89
Doğu'da Alternizmin İlk Temsilcileri: Brahmanlar, Lao Tse, Buda	90
Batı'da İlk Dönem Fizikalistler: Thales, Herakletios, Leucippus ve Democritus	92
Batı'da İlk Dönem Rasyonalistler: Pisagor, Empedokles ve Parmenides	94
Batı'da Alternizmin İlk Temsilcisi: Socrates	95
Rasyonalizmin Evrimi ve Platon	97
Fizikalizmin Evrimi ve Aristoteles	98
Alternizmin Evrimi: Zeno, Plotinus, Arabi, Rumi	99
Aydınlanma Döneminde Fransız Rasyonalizmi: Descartes ve Malebranche.....	102
Aydınlanma Döneminde İngiliz Ampirizmi: Locke ve Hume.....	104
Aydınlanma Döneminde Alternizm: Bruno, Spinoza, Leibniz ve Kant	105

Modern Dönemde İdealizm: Kant, Fichte ve Hegel	108
Modern Dönemde Materyalizm: Feuerbach, Darwin ve Huxley	110
Modern Dönemde Alternizm: Hegel ve Husserl	111
20.Yüzyılda Tezin Değişimi: Russell ve Analitik Felsefe	114
Analitik Felsefenin Antitezi: Sartre ve Varoluşçuluk	115
20. Yüzyılda Alternizm: Sellars ve Analitik Alternizm	116
Yeni Tez: Strauss ve Yapısalcılık.....	118
Yeni Antitez: Derrida ve Postyapısalcılık (ya da Postmodernizm)	119
Yapısalcı Sentez Olarak Alternizm: Foucault ve Alteryapısalcılık.....	120
Günümüzde Tez: Mantıksal Davranışsalcılık	122
Günümüzde Antitez: Putnam ve İşlevselcilik	123
20.Yüzyılda Alternizm: Alterfizikalizmi ve Alterdeterminizm ...	125
Alternizmde Bilimsel Bütünleşme: Alterpozitivizm	128
Pozitivizmin Doğuşu: Saint Simon ve Comte	129
Kant ve Pozitivizm Eleştirisi	131
Bilimsel Sentez: Spencer ve Dilthey	133
Viyana Çerçevesi ve Mantıkçı Pozitivizm	135
Postpozitivizmin Temelleri: Popper ve Khun	136
Giddens ve Pozitivizmin Revizyonu	139
Alternizmde Kültürel Bütünleşme: Altermodernizm	142
Lyotard	144
Baudrillard.....	146
Foucault	148
Giddens ve Geç Modernite: Altermodernizm	149
Alternizmde İdeolojik Bütünleşme: Alterdemokrasi	152
Sosyal Demokrasi ve Sosyalizm Bütünleşmesi	153
Sosyal Demokrasi ve Liberalizm Bütünleşmesi	157
Sosyal Demokrasi ve "Sağ"ın Bütünleşmesi	164
Sosyal Demokrasi ve "Sol"un Bütünleşmesi.....	168
Sosyal Demokratik Bütünleşme	177
Alternizmde Ekonomik Bütünleşme: Alterliberalizm	179
Merkantilist Dönem: Hales ve Mun	180
Fizyokratlar ve Merkantilizm Eleştirisi	184

Liberal Teorinin Doğuşu: Smith ve Klasik Liberalizm	185
Sosyal Teorinin Doğuşu: Ricardo ve Gelir Dağılımı Teorisi	188
İlk Liberal-Sosyal Bütünleşmesi: Mill ve Sosyal Liberalizm	190
Sosyal Teorinin Dönüşümü: Marx ve Artı Değer Teorisi	192
Liberal Teorinin Dönüşümü: Marshall ve Neo-klasik Liberalizm	195
İkinci Liberal-Sosyal Bütünleşmesi: Keynes ve Refah Devletinde Karma Ekonomi Modeli	197
Neo-klasik Teorinin Yenilenmesi: Neoliberalizm	201
Sosyal Teorinin Yenilenmesi: Sraffa, Galbraith ve Samuelson	204
Üçüncü Liberal-Sosyal Bütünleşmesi: Samuelson ve Neo-Keynesyen Teori	207
Sosyal Teoride Yeni Bir Dönem: Yeşil Ekonomi ve Sürdürülebilir Kalkınma	209
Alternizmde Küresel Bütünleşme: Alterglobalizm	212
Küreselleşme Taraftarları: Globalistler	214
Küreselleşme Karşıtları: Anti-Globalistler	216
Alternizm Sentezi: Alternatif Bir Küreselleşme Modeli Olarak Alterglobalizm	220
Alternizmde Uluslararası Bütünleşme: Pax Alterdemocratica	226
Rasyonel Tez: Angell, Woolf ve Wilson'dan Zimmern'e İdealizm	227
Realist Antitez: Carr'dan Morgenthau'ya Realizm	230
Devrimci Antitez: Kaplan ve Davranışsalcılık	232
Alternizm Sentezi: Dickinson'dan Bull'a İngiliz Okulu ve Liberal Realizm	234
Rasyonalist Tez: Deutsch ve Mitran'y'den Haas'a Fonksiyonalizm	236
Realist Antitez: Waltz ve Neorealizm	238
Devrimci Antitez: Postpozitivist Perspektifler	240
Alternizm Sentezi: Bull'dan Wight'a Uluslararası Toplum	241
Rasyonalist Tez: Keohane'den Nye'a Neoliberalizm ve Karmaşık Karşılıklı Bağımlılık	245
Realist Antitez: Mearsheimer ve Saldırgan Realizm	246
Devrimci Antitez: Oluf'tan Wendt'e Sosyal İnşacılık	247
Alternizm Sentezi: Buzan ve Dünya Toplumu	251

BÖLÜM 3
ALTERNİZMDE EVRİM ve UYUM
"Sosyal Demokrasinin Tarihsel Temelleri"

Beinde Yenilenme ve Uyum	257
Sosyal Demokrasinin Evrim Süreci: Düşünsel Kuramdan	
Mekanizmaya.....	261
Tracy ve İdeologlar	261
Marx'a Göre İdeoloji	262
Marksist ve Neomarksistlerin Görüşleri.....	263
"İdeolojinin Sonu" Perspektifi	264
"İdeolojinin Sonu"na Eleştiriler	266
Güncel Tartışmalar: Habermas ve Zizek.....	267
Bir Mekanizma Olarak İdeoloji ve Sosyal Demokrasi	268
Birinci Evrim Süreci ve Bilimsel Devrim (17.Yüzyıl)	
Bireysel Fikirlerden Aydınlanma Felsefesine	271
Bir "İşbirliği ve Dayanışma" Yapısı Olarak Modern Devletin Temelleri	273
Bir "Özgürlük" İdeali Olarak Hümanizm ve Birey	278
Bir "Eşitlik ve Adalet" Aracı Olarak Modern Hukukun Temelleri.....	281
İkinci Evrim Süreci ve Politik Devrimler (1789-1848) :	
Aydınlanma Felsefesinden Düşünsel Kurama	283
Devrim Ruhundan Kolektivizme: 1789 Devriminin Ardından...	283
Kolektivizmden Ütopyacı Sosyalizme	285
Ütopyacı Sosyalizmden Devrimciliğe: 1848 Devrimlerinin Ardından.....	286
Devrimcilikten Enternasyonalizme.....	287
Enternasyonalizmden Marksizme	288
Marksizmden Sosyal Demokrasiye.....	291
Savaş Öncesinde Sosyal Demokrasi	293
Savasan Avrupa'da Sosyal Demokrasi	298
Üçüncü Evrim Süreci ve Hukuki Devrim (1948):	
Düşünsel Kuramdan Evrensel Normlara	302
Eşit Vatandaşlık Hakkı	303
İşçi Hakları	304
Temel Haklar (Fundamental Rights).....	305

Hukuki Devrim: İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi.....	306
Sosyal Vatandaşlık.....	307
Pozitif ve Negatif Özgürlük.....	308
Rawls'un Adalet Kuramı ve Geleceğe Karşı Sorumluluk.....	309
Karşılıklı Hak ve Yükümlülükler	310
Kaynak Eşitliği ve İkili Eşitlik ve Özgürlük Kavramları	311
Dördüncü Evrim Süreci ve Toplumsal Devrim (1968):	
Evrensel Normlardan Sosyal Taleplere	312
Savaş Sonrasında Dekolonizasyon Süreci ve Bağlantısızlar Hareketi.....	313
- Hindistan ve Pakistan'ın Bağımsızlığı	314
- Afrika'da Bağımsızlık Hareketleri	315
- Ortadoğu'da "Ulusal Bağımsızlık" Politikaları	315
- Bağlantısızlar Hareketi.....	316
Savaş Sonrasında Sosyal Hareketler: 68 Ruhü	317
- ABD'de 1968	319
- Avrupa'da 1968.....	321
- Dünya Genelinde 1968	324
Savaş Sonrasında Sosyal Demokrasi.....	326
Beşinci Evrim Süreci ve İletişim Devrimi (1989):	
Alternatif Arayışlarından Yeni Alternist Hareketlere	332
Kuzey Doğuda Yeni Alternist Hareketler	335
Kuzey Batıda Yeni Alternist Hareketler	336
Güney Batıda Yeni Alternist Hareketler	341
Güney Doğuda Yeni Alternist Hareketler	347
Altıncı Evrim Süreci ve Sistemsel Devrim (1991):	
Sosyal Taleplerden Alternatif Arayışlarına.....	351
Çift Kutuplu Sistemde Bir Orta Yol Olarak "İsveç Modeli".....	352
Dekolonizasyon Süreci ve 68 Hareketlerinin Etkisinde Sosyal Demokratik Evrim	354
Sosyal Demokrasi'den Üçüncü Yol'a	355
Üçüncü Yol'dan Orta Yol'a.....	360

Summary Of The Book (Article in English)Middle Way: Neuroscientific Foundations Of Alternism And Pax Social Democratia As A New World Ideal	367
Governance in Alternism (in Social Democracy)	370
<i>A Self-Organizing System: the Brain</i>	373
<i>Governance Organization of the Brian</i>	375
<i>Governance in Alternism</i>	377
Integration and Balance in Alternism (Social Democracy)	379
<i>Philosophical Integration in Alternism: Alterdeterminism</i>	381
<i>Scientific Integration in Alternism: Alterpositivism</i>	384
<i>Ideological Integration in Alternism: Alterdemocracy</i>	387
<i>Economic Integration in Alternism: Alterliberalism</i>	393
Evolution and Adaptation in Alternism.....	395
<i>Evolving from Intellectual Doctrine to Mechanism</i>	396
<i>Evolving from Personal Opinion to Enlightenment</i> <i>Philosophy</i>	399
<i>Evolving from Philosophy to Universal Norms</i>	402
<i>Evolving to "Middle Way" from Universal Norms</i>	408
Conclusion.....	411
Kaynakça.....	415

Önsöz

Kortay Hira, *Orta yol ve Pax Social Democratica* adlı çalışmasında sosyal demokrasiyi farklılıkların çatışmasına çözüm bulmak için tarihsel olarak üretilmiş pek çok felsefi ve siyasi doktrinden biri olarak ele almaktadır. Hira bu çatışmanın kaynağını bireyde ve insan topluluklarında benzer olanı farklı olana tercih etme yönündeki eğilimde görmektedir. Yazara göre sosyal demokrasi yalnızca 19. yüzyılın sonunda gelişmeye başlamış ve 20. yüzyıla özellikle Avrupa coğrafyasında damgasını vurmuş özgün bir ideoloji değildir. Aynı zamanda tarih boyunca insanoğlunun farklılıkları bir arada barındırabilmek için başvurduğu “orta yol” arayışlarının bir yansımasıdır.

Öncülleri gibi sosyal demokrasi de bulunduğu çağın sorunlarına hâkim bakışın dışında bir yaklaşım geliştirme kapasitesine sahiptir. Yazar bu kapasiteye sahip tüm düşünce sistemlerini “alternizm” olarak adlandırmayı tercih etmektedir. Bu bağlamda benzer düşünce sistemleri gibi sosyal demokrasi de farklı unsurların karar alma sürecine katkısına açık olma özelliğine sahiptir. Bu unsurların bir arada eşit ve adil bir ilişki içinde bulunabilmesine olanak tanımaktadır. Adım adım, ancak sürekli gelişmeye eğilimi göstermektedir.

Hira, bu niteliklerden kaynakla sosyal demokrasinin kalıcı ve sağlam bir toplumsal barışı mümkün kılacak bir po-

tansiyeye sahip olduğunu iddia etmektedir. Kitap bu ana argümanını desteklemek için sosyal demokrasiyi bir mekanizma olarak ele almaktadır. Biyolojik bir analogiden hareketle beynin işleyişinde karşılaştığımız temel bazı niteliklerin sosyal demokrasinin bir ideoloji olarak işleyişi ile gösterdiği paralellikleri ortaya koymaktadır. Bununla birlikte, tarihsel süreç içinde bu mekanizmanın işleyişinin toplumsal barışa sağladığı katkıları örneklendirmektedir.

Siyasetin farklı bilim alanlarının bulgularından beslenerek kendini geliştirmesi özellikle disiplinler arasındaki işbirliğinin oldukça geliştiği çağımızda büyük önem taşımaktadır. Kortay Hira'nın çalışması da bu bağlamda özellikle sosyal demokrasinin gelişmesine bu yönde sağlayacağı katkıdan ötürü önem taşımaktadır.

SENCER AYATA

Giriş

"Başka bir dünya var; ancak bunun içinde"
(Paul Eluard)

"Kötü zamanlarda umutlu olmak budalaca bir romantiklik
sayılmaz.
Bu umutvarlık, insanın tarihinin yalnızca zalimliğinin değil,
aynı zamanda merhamet, fedakarlık, cesaret ve nezaketin
tarihi olmasına dayanır"
(Howard Zinn)¹

Amerikalı fizikçi Leonard Mlodinow tarafından ortaya konulan bilimsel bir tespite göre, temel arzusu kendilerini iyi hissetmek olan insanlar bilinçdışı bir şekilde, kendilerinininkine benzeyen özellikler lehinde önyargılıdır. Bilim insanları beyinde, bu önyargının büyük kısmına aracılık eden ve adına "*dorsal stiratum*" denilen bir alan belirlemişlerdir². İnsanların sahip olduğu bu önyargı, sadece bireyler arası değil, toplumlar ve bir toplumsal işbirliği yapısı olan devletler, devletlerin

¹ Howard Zinn, *You Can't be Neutral on a Moving Train*, Beacon Press, 1994

² Leonard Mlodinow, *Subliminal: Bilinçsiz Davranışlarımızı Nasıl Yönetir?*, çev. Nuray Önoğlu, Okyanus Us Yayınları, İstanbul, 2013, s.31

bir araya gelerek oluşturdukları entegrasyonlar arasında da öteki algısına dayalı çatışmaların temel sebebidir. Irk, din, dil gibi unsurlar üzerinden kendine yakın olanlarla bir araya gelme ve karşıtını dışlama şeklinde kendini gösteren önyargı, kimliksel farklılıkların birer zenginlik faktörüne dönüşmesine engel olmakta, hatta tam aksi yönde toplumsal kutuplaşmaları daha da artırmaktadır. Bu nedenle, bir medyasyon, iki ağırlıklı yönelim dışında bir üçüncü yol, felsefi temelinden hareketle adlandırılabilereği şekliyle de bir "**orta yol**" bulma ihtiyacı tarihin her döneminde hissedilmiş, bu doğrultuda düşünsel, bilimsel ve yapısal arayışlar, yönelimler ve çabalar farklı adlandırmalarla ortaya çıkmıştır. Lao Tse ve Budha'nın Orta Yol doktrinlerinde, Stoacılar'ın panteizminde, Plotinus'un neoplatonculuğunda, Arabi'nin vahdeti vücudculuğunda, Rumi'nin birlik aşkında, Immanuel Kant'ın deneyüstü idealizminde, Hegel'in diyalektiğinde, Marquis Child'in İsveç orta yolunda, Eduard Bernstein'in temellerini attığı sosyal demokraside, John Maynard Keynes'in karma ekonomisinde, Anthony Giddens tarafından formüle edilen üçüncü yol tezinde, farklı medeniyetlerin ve toplumların farklı tarihlerdeki orta yol arayışları belirginleşmektedir. Döneminde hakim bakış açılarının dışında farklı ve alternatif bir önerme özelliği taşıyan bütün orta yollar, bu çalışmada genel bir sınıflandırma içerisine sokularak "**alternizm**" şeklinde adlandırılmış, **felsefi, bilimsel, kültürel, ideolojik, ekonomik, küresel ve uluslararası** düzlemlerde tarihten alternizm örnekleri ve günümüzden alternizm çabaları ile alternatif önermeler doğrultusunda alternizmi şekillendiren revizyonist **alternist hareketler ve düşünceler** inceleme altına alınmıştır. Bu bağlamda alternizmin yaygınlaşması ile erişilecek ideal toplum düzeni de "**Pax Alterdemocratica**" olarak nitelendirilmeye tabi tutulmuş, bir başka deyişle sistemde sürdürülebilir barış, sistem ile ilgili en radikal kalan görüşlerin dahi sürece yön verebilmesine olanak sağlayan bir **yönetişim** yapısının oluşturulmasına (*Bölüm 1*),

farklı düzlemlerde düşünsel ve bilimsel çeşitlilikler arasında optimumda **bütünleşme ve denge** kurulmasına (*Bölüm 2*) tüm değişkenleri bulunduğu şartlara göre yeniden revize etme kapasitesine sahip **evrim ve uyum** dinamiklerinin etkin bir şekilde işletilmesine bağıntılandırılmıştır (*Bölüm 3*).

Alternizm Üzerine

Çalışma içeriğinde, bilimsel fönetik birikim içinde gözlemlenen bazı boşlukları doldurabileceği öngörüsüyle tartışmalar literatürüne sunulan ilk kavram "**alternizm**"dir. **Felsefede** Sokratçılık, Stoacılık, Neoplatonizm, Vahdeti Vücutçuluk, Kartezyen dualizm, Spinozacı panteizm, Helgelci dialektik, naturalizm, fizikalizm, rasyonalizm, ampirisizm, idealizm, materyalizm, fenomenoloji, epifenomenoloji, analitik felsefe, varoluşçuluk, yapısalcılık, postyapısalcılık, davranışsalcılık, işlevselcilik, determinizm, endeterminizm, monizmin çeşitleri, dualizmin çeşitleri ve pluralizmden; **bilimsel** metodda, pozitivizm, normativizm, evrimci pozitivizm, mantıkçı pozitivizm, postpozitivizmden; **kültürde** modernizm ve postmodernizmden; **politik ideolojide** sosyalizm, liberalizm, konservatizm, nasyonalizm, ekolojizm, anarşizm ve sosyal demokrasiden; **ekonomide** klasik liberalizm, Ricardoculuk, sosyal liberalizm, Marksizm, neoklasik liberalizm, Keynescilik, neoliberalizm, post-Keynescilik ve yeşil ekonomi teorisinden; **küreselleşme**de globalizm, antiglobalizm ve alterglobalizmden; **uluslararası ilişkilerde** idealizm, realizm, neoliberalizm, neorealizm, davranışsalcılık, sosyal konstrüktivizm ve liberal realizmden faydalanılarak çok boyutlu ve çok düzlemli bir sentez oluşturulmuş ve bu sentez "alternizm" şeklinde adlandırılmıştır. Ayrıca, alternizm kökü üzerine, farklı düzlem ve boyutlarda "orta yol" oluşturma çabalarını sınıflandırmayı mümkün kılacak biçimde, alana ait hakim perspektifleri tanımlayan kavramlar eklenerek, yeni bir kavramsal literatür meydana getirilmiştir. Bu yöntemle ortaya çıkan alterpozitivizm, altermo-

demokratizm, alterliberalizm, alterdemokrasi kavramları ile mevcut bir bakış açısının zaten adı olan alterglobalizm, alternizmin farklı alanlarda çok boyutlu sistematik gelişimine sonucunda ortaya çıkan dalları tanımlamaya yönelik kullanılmışlardır. Hakim perspektiflerin yeniden gözden geçirilmesi çabasını farklı boyutlara taşıyan alternizmin, hakim perspektifleri tümüyle reddetmeden, hakim perspektif dışında bir yol, yollar önermesiyle mediasyon mekanizmasının dinamiklerini çok çeşitli alanlarda işleterek, işlevselliğinin geçerlilik sınırlarını kendi kendine test etmesi sağlanmış, diyalektik yöntemle hakim perspektiflerin (*tez*), alternist hareket ve düşüncelerce (*antitez*) nasıl bir orta yola yani alternizme (*sentez*) dönüştürüldüğü ortaya konulmuştur.

Pax Social ya da Pax Alter Democratica Üzerine

Çalışmanın sosyal tartışmalara sunduğu ikinci kavram da, yine alternizmden türetilerek oluşturulmuş "**Pax Alterdemocratica**"dır. "**Pax**" kelimesi Latince "barış" anlamına gelmektedir ve kavram yaklaşık iki bin yıldır farklı dönemlerde o dönemin egemen gücünün ismi ile yan yana getirilerek belli bir zaman aralığındaki istikrar ve barış ortamına vurgu yapmak için de kullanılmaktadır. Bu barış ortamlarından geniş kapsamlı ilki olarak ele alınabilecek "**Pax Romana**", - ya da Ceasar Augustus tarafından hakim kılınması sebebiyle bazı tarihçilerin adlandırdığı şekliyle Pax Augusta- Roma İmparatorluğu'nun Marcus Aurelius'un ölümünün ardından askeri genişlemenin durduğu ve göreceli olarak istikrarın sağlandığı M.Ö.27 ile M.S. 180 yılları arasındaki dönemi ifade etmektedir. Tarihten bir diğer örnek ise 16. ve 17. yüzyıllarda Balkanlar, Kafkaslar, Kuzey Afrika ve Anadolu'da Osmanlı İmparatorluğu tarafından tesis edilen ve "**Pax Ottomana**" şeklinde anılan dönemdir. Napolyon Savaşları'nın sona erdiği 1815'ten Birinci Dünya Savaşı'nın başladığı 1914 yılına kadarki Avrupa istikrar dönemi de konu tarih aralığının egemen gücünden hareketle

"**Pax Britannica**" adıyla anılmakta, İngiliz donanmasının deniz yolları üzerindeki kontrolüne dayanarak önceki barış modellerinden daha geniş ve küresel bir egemenlik alanını ifade etmektedir. "Pax Britannica" her ne kadar son bulmuş kabul edilse de, 1915 sonrası dönemde İngiliz dış politikasının askeri unsurların yerine kültürel araçları yerleştirerek "Pax Britannica"nın etki alanını genişletmek üzerine oturtulduğu ve İngilizcenin küresel dil olması gibi günümüz dinamikleri incelendiğinde bu amacın bir aşamaya kadar başarı kaydettiği gözlemlenmektedir. İki dünya savaşının ardından Avrupalı güçlerin konumlarındaki düşüşe paralel yeni bir küresel güç olarak sahneye çıkan ABD'nin 1945 yılında başlayarak günümüze dek halen sürmekte olan egemenlik dönemi de yine öncüllerinden farksız bir mantıkla "**Pax Americana**" şeklinde anılmaktadır. Bütün bu örneklerden de gözlemlendiği gibi, "Pax" sözcüğü iki bin yıllık siyasi kullanımında gerçek anlamı olan "barış"ın ötesinde bir kimliğe bürünmüş ve istikrar ortamının üstüne çıkarak daha çok "egemenlik" ifadesine dönüşmüştür.

Sovyetler Birliği'nin 1991 yılında dağılması ile başlayıp günümüzde hala devam eden egemenlik kurma arayışının yeni bir versiyonu ise, tarihteki örnekleri üzerine kurgulanan ve en yakın tarihli barış dönemleri kabul edilen Pax Britannica ve Pax Americana'nın mevcut politikalarının bir uzantısı biçiminde de algılanabilecek "**Pax Democratica**"dır. Felsefesinin temeli, Immanuel Kant'ın "Ebedi Barış" eserine dayanan ve öngörüsü "demokrasiler birbirleri ile savaşmaz" biçiminde özetlenebilecek "Pax Democratica", bir taraftan bireysel hakların genişletildiği, gelirlerin adil dağıtıldığı, devletlerin ve özellikle otoriter yönetimlerin etkisinin sınırlandırıldığı bir dünya idealize etmesiyle doğru bir çıkış noktasına yönelmekte, diğer yonden bu idealine ulaşmada öncülü egemenlik arayışlarından farksız bir biçimde "insancıl müdahaleler" adı verilen askeri yöntemler izlemesiyle ise çıkış noktasından farklı bir hedefe yönelmektedir. Sistemde egemenlik arayışındaki güç-

lerin etki yaratma mücadelesinde bir araca evrilmeye başlayan "Pax Democratica" da böylece başlangıç dönemindeki saf ideallerinden uzaklaşarak çatışmaların doğrudan sebebine dönüşmüştür. Özellikle Afrika, Orta Doğu, Orta Asya ve Uzak Asya'da eskiden kalma anlaşmazlık meseleleri ya da yepyeni düşmanlıklar egemen güçlerin "Pax Democratica" kurma arayışlarının sonucunda ortaya çıkmıştır. İşte insanlığın geldiği bu noktada, demokrasilerin barış getireceğine olan inancı kaybettirmeden toplumları barışa yönlendirebilecek, "insancıl müdahaleler" gibi egemen güçlerin askeri operasyonlarına ihtiyaç bırakmadan aktörlerin evrimini sağlayabilecek, içinde egemenlik kurma arayışı barındırmayan, sistemde karşılıklı etkileşimleri artırma, farklı görüş ve eğilimleri ortak bir noktada, üçüncü bir yolda buluşturma, belirginleşen ve keskinleşen toplum içi ayrışmaları ve çatışmaları azaltma kapasitesine sahip yeni bir barış ve istikrar projesine ihtiyaç vardır: 21.yüzyıla yön verecek o projenin adı da "**Pax Alterdemocratica**"dır.

"**Pax Alterdemocratica**" alternizmin yaygınlaşmasının toplumlara ve sisteme barış getireceği öngörüsüne sahip bir tezdır. Bu tezi destekler biçimde, tarihin farklı dönemlerinde alternizmin ve evrimsel sürecinde modern döneme yön veren akım olan sosyal demokrasinin, gergin ortamlarda nasıl barışa hizmet ettiği, rekabet ettiği düşünsel kuramların aksine, nasıl bir toplumsal uzlaşma modeli yaratma arayışında olduğu bu çalışmada örneklerle orta koyulmuştur. Sosyal bilimler alanındaki tüm tezlere ve düşünsel kuramlara en sıklıkla yöneltilen eleştiri, pozitif bilimler üzerine temellendirilememeleri nedeniyle "subjektif" olmaları ve bu nedenle de bireye ve çevresine fazlasıyla bağımlı durumda kalmalarıdır. Bu eleştiriler dikkate alınarak çalışmada, sosyal demokrasinin bir düşünsel kuramdan öte alternizmin temsilcisi bir mekanizma olduğu ve doğa bilimlerinde diğer benzer mekanizmalarla aynı temel prensipler üzerine çalıştığı tespiti yapılmış, bu tespit doğrul-

tusunda bilinen en gelişmiş karar alma mekanizması olan "beyin" inceleme altına alınmıştır.

İnsanlar arası bir işbirliği organizasyonu olan devlet, kendi içindeki görev dağılımı ile insan bedenine benzer bir yapıda tasarlanmıştır ve karar alma mekanizmalarının işletilmesinden sorumlu iktidarlar da, bedende beynin rolüne özdeş bir fonksiyonlar bütünü yürütecek şekilde konumlandırılmışlardır. Buradan hareketle, her politik çıktının, beyin fonksiyonları sonucu ortaya konan beden davranışları ile örtüştüğü ve politikaların birer devlet davranışı olduğu ileri sürülebilir. İşte " **Alternizmin Nörobilimsel Temelleri ve Yeni Bir Dünya İdeali Olarak Pax Social (Alter) Democratica**" isimli çalışma da, bir toplumsal uzlaşma modeli olan alternizmin, -son teknolojik gelişmeler ışığında-davranışı meydana getiren, beyin içindeki dinamikler ile arasındaki ilişkiyi benzerliklerini fark edilir kılmak, yani alternizmi bilimsel açıdan temellendirmek amacıyla yönelik hazırlanmıştır. Alternizmin, toplum içi, uluslararası, transnasyonel ve küresel düzeyde barış getirdiği tezi, nörolojik veriler dışında, tarihin farklı dönemlerinden örnekler ile de desteklenmiş, özellikle Avrupa'da iki dünya savaşı öncesi ve arası yıllar ve savaş sonrasında güç dengesi oyununun sistemde ayrışmaları daha da körüklediği soğuk savaş dönemleri detaylı bir biçimde ele alınmıştır. Çalışmada ayrıca günümüz uluslararası sisteminde çatışmalara sebebiyet veren ve verme kapasitesi bulunan yapısal eksiklikler tanımlanmış, devlet ve sistem düzeyinde barışın sağlanması ve sürdürülmesinde alternizmin oynayabileceği rolün çerçevesi detaylı bir biçimde çizilmiştir.

Alterpozitif Yöntem

Çalışmada **pozitif** yöntem kullanılmış, pozitif bilimlerdeki veriler kullanılarak sosyal bilimler kapsamındaki konular aydınlatılmaya çalışılmıştır; ancak klasik pozitivizm yerine, ikinci bölüm dahilinde daha detaylı bir biçimde konu edilen -

ve alternatif bir pozitivizm yaklaşımı ile kurgulanan- "**alter-pozitivizm**" temel alınmıştır. Sosyal bilimler alanına giren konularda doğa bilimlerini temel alan çalışmaların yapılması yeni değildir. Tarih boyunca doğa bilimlerindeki gelişmeler ve devrim niteliği taşıyan değişimler, sosyal bilimlerde geliştirilen bakış açıları üzerinde de derin etki yaratmış, hatta çoğu zaman dönemin sosyal bilimler entelektüel birikiminin, pozitif bilimlerdeki yeni buluşlara paralel bir biçimde şekillendiği gözlemlenmiştir. **Antik Yunan** felsefesinin zenginleşmesi ve disiplin içi çeşitliliğin oluşmasında Pitagoras, Euclides, Hipokrates gibi pozitif bilim insanlarının çalışmaları birincil derecede etkili olmuştur. Antik Yunan ve Araplar'dan devralınan bilimsel mirasın kaynak alındığı çalışmaların matbaa aracılığı ile yaygınlaşmasının, önce bilimsel ardından da düşünsel ve toplumsal boyutta yeni bir döneme, **Avrupa Aydınlanmasına** zemin hazırlaması örneklerden bir diğeri olarak ele alınabilir. Benzer bir biçimde sosyal bilimlerde pozitivizmin kurucusu kabul edilen **Auguste Comte**, yanında yetiştiği Saint Simon dışında, döneminin Fransa'sında popüler olan Carnot, Lagrange, Laplace gibi bilim insanlarının çalışmalarından da önemli derecede etkilenmiş, geçmişin felsefi birikimi yerine bilimsel temelli çalışmaların koyulması gerektiği yönündeki tezini bu etkiyle geliştirmiştir. Aynı şekilde Max Planck'ın 1900 yılında ana hatlarını oluşturduğu *quanta* kavramı, Einstein'ın 1905 ve 1916 yıllarında geliştirdiği rölativite teorileri ve ardından Heisenberg'in 1926-27 yıllarında ortaya attığı kuantum teorisi, **Popper** ve **Kuhn**'un fikirlerine yön vermiş, sonrasında ise postpozitivizm, postmodernizm gibi sosyal alanlarda yeni akımların şekillenmesini beraberinde getirmiştir. 1930'lardan itibaren Watson ve Skinner gibi bilim insanlarının bilişsel psikoloji (*cognitive psychology*) üzerine çalışmalarının etkisiyle politik bilimlerde **davranışsalılık** akımının doğması, 1962 yılında Nobel Ödülü'nün moleküler biyoloji alanında çalışan Francis Crick, James Watson, Max Perutz ve John

Kendrew'a verilmesi sonrasında toplumsal genetik, habitat, nüfus kontrolü, biyolojik silah gibi konu başlıklarının ortaya çıkması pozitif bilimlerin sosyal bilimleri ne şekilde yönlendirdiğinin diğer örnekleridir. Mevcut çalışmanın şekillenmesine katkısı olan bilimsel gelişme de kranial görüntüleme teknolojilerinin gelişmesi ve binyıllar boyunca bilimsel verilerle ve ölçümlerle ortaya koymanın imkansız olduğu düşünülen duygu ve davranışlar gibi bilinç unsurlarının, ölçülebilir hale gelmesidir. Bu gelişmenin ardından doğan **sosyal nörolobilim** çalışmaları dışında davranışların açıklanmasına yönelik öncülü niteliğindeki bilişsel (*cognitive*) psikoloji çalışmaları da temel alınmış, dualist bir yaklaşımla, beyin-zihin bütünü ile toplumsal yapılar arasındaki etkileşimin daha da kapsamlı bir resmini çizebilmek için geleneksel nörolobilim araştırmalarına da başvurulmuştur.

Kaynakça

- Adam, Charles. ve Tannery, Paul. ed. *Oeuvres De Descartes*, Librairie Philosophique J. Vrin, Paris, 1983.
- Adams, Ian. *Political Ideology Today*, Manchester University Press, Mancehester, 2001.
- Agere, Sam. *Promoting Good Governance: Principles, Practices and Perspectives*, Commonwealth Secreteriat, London, 2010.
- Ahbel-Rappe, Sara ve Rachana, Kamtekar. eds., *A Companion to Socrates*, Blackwell Publishers, Oxford, 2005.
- Al Rodhan, Nayef R.F. *Definitions of Globalization: A Comprehensive Overview and A Proposed Definition*, Geneva Center for Security Policy, 19 June 2006.
- Aleksander, Igor. *The World in My Mind, My Mind in the World: Key Mechanism of Consciosness in People, Animals and Machines*, Imp-rint Academic, Exeter, 2007.
- Allport, Gordon H. "The Historical Background of Modern Social Psychology", ed. Lindsley, G. Ve Aronson, E. *The Handbook of Social Psychology*, Vol.1, Addison Wesley
- Amodio D.M. ve Frith, C.D. "Meeting of Minds: The Medial Frontal Cortex and Social Cognition", *Nature Reviews. Neuroscience*, Vol.7, 2006, içinde ss.268-277.
- Andreasen, Nancy C. *Yaratıcı Beyin: Dehanın Nörobilimi*, çev.Kıvanç Güney, Arkadaş Yayınları, Ankara, 2012.

- Angell, Norman. *The Great Illusion: A study of the Relation of Military Power to National Advantage*, London, William Heinemann, (1910) 1913.
- Arigni, Giovanni. Hopkins, Terence. Wallerstein, Immanuel. *Sistem Karşıtı Hareketler*, Metis Yayınları, İstanbul, 2004.
- Aristote, *De l'ame*, Flammarion, Paris, 1993.
- Aristotle. "On the Soul" (*De Anima*), çev. W. S. Hett, ss. 1-203 içinde *Aristotle, Volume 8*, Loeb Classical Library, William Heinemann, London, UK, 1936.
- Ash, Maurice. *New Renaissance: Essays in Search of Wholeness*, Bideford: Green Book, 1987.
- Ashby, W.Ross. "Principles of the self-organizing system", *Principles of Self Organizations: Transactions of the University of Illinois Symposium*, ed. Foerster, H.Von. ve Zopf, G.W.Jr. Pergamon Press, London, 1962, içinde ss.255-278
- Ashley, Richard. "The Poverty of Neorealism", içinde Robert Keohane (ed), *Neorealism and its Critics*, New York, Columbia University Press, ss.255-301
- Bakunin, Mikhail. *Statism and Anarchy*, Cambridge, Cambridge University Press, 1990.
- Barnett, Michael. ve Finnemore Martha. "The Power of Liberal International Organizations", içinde Barnett ve Duvall(eds), *Power in Global Governance*, Cambridge, Cambridge University Press, ss.1-33
- Baudrillard, Jean. *A L 'Ombre des Majorites Silencieuses*, Edition Denoel, Paris, 1982.
- Bauevoir, Simone de. *The Second Sex*, Penguin, 1972.
- Beer, Max. *Sosyalizmin ve Sosyal Mücadelelerin Tarihi*, Hüsnütabiat Matbaası, İstanbul, 1965.
- Benlisoy, Foti. *21.Yüzyılın İlk Devrimci Dalgası*, Agora Kitaplığı, İstanbul, 2012.
- Benson, Hugh H. *Socratic Wisdom: The Model of Knowledge in Plato's Early Dialogues*, Oxford University Press, New York, 2000.
- Bentham, Jeremy. *The Principles of Morals and Legislation*. 1789.
- Berggren, Henrik. Olof Palme, İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul, 2012

- Berlin, Heather A. "The Neural Basis of the Dynamic Unconscious", *Neuropsychanalysis*, Vol.13, no.1, 2011, içinde ss. 5-31.
- Berlin, Isaiah. "Two Concepts of Liberty" (1958), içinde Berlin, *Four Essays on Liberty*, Oxford, Oxford University Press, ss.1-54, 1969.
- Berman, Sheri. Sosyal Demokrasi Dönemi, çev.Özden Ordu. Phoenix Yayınları, Ankara, 2012.
- Berman, Sheri. *The Primacy of Politics: Social Democracy and Making of Europe's Twentieth Century*, Cambridge University Press, New York, 2010.
- Bernstein, Eduard. "The Struggle of Social Democracy and Social Revolution", *Neue Zeit*, Jan.19, 1898
- Berryman, Sylvia. "Ancient Atomism", *The Stanford Encyclopedia of Philosophy*, Winter 2011 Edition, Edward N. Zalta (ed.)
- Bickle, John. "Multiple Realizability", *The Stanford Encyclopedia of Philosophy*, Spring 2013 Edition, Edward N. Zalta (ed.).
- Biswal, B. Yetkin, F.Z. Houghton V.M. ve Hyde J.S. Functional Connectivity in the Motor Cortex of Resting Human Brain Using Echo-planar MRI." *Magnetic Resonance Medicine*, Vol. 34, 1995, içinde ss. 537-541
- Blackburn, Simon. *Dictionary of Philosophy*, Oxford University Press, Oxford, 2008.
- Blackwood, N.J. "Self-Responsability and the Self-Serving Bias: An fMRI Investigation of Casual Attributions", *Neuroimage*, Vol.20, 2003, içinde ss.1076-1085
- Blair, Tony. *The Third Way*, Londra, Fabian Society, 1998
- Bobbio, Norberto. *Left and Right*, Cambridge, Polity Press, 1996.
- Bookchin, Murray. *The Ecology of Freedom*, Palo Alto, Cheshire Books, 1982
- Bourdieu, Pierre. *Contre-Feux*, Tome 2, Paris, 2000, Raison d'Agir ve *Socialist Review*, Issue 242, June 2000.
- Brentano, Franz. *Psychology from an Empirical Standpoint*, 1874, çev. Antos C. Rancurello, D. B. Terrell, ve Linda L. McAlister, London , Routledge, 1995.
- Brown, Curtis. "Internal Realism: Transcendental Idealism?". *Midwest Studies in Philosophy* (12), 1988.

- Bull, Hedley. "Civilian Power Europe: A Contradiction in Terms?", içinde *Journal of Common Market Studies*, 21:1, ss.149-164
- Bull, Hedley. *The Anarchical Society: A Study of World Order in World Politics*, London, Macmillan, 1995.
- Bull, Hedley. "The Theory of International Politics 1919-1969", içinde *The Aberystwyth Papers: International Politics 1919-1969*, ed. B.Porter, London, Oxford University Press, ss.30-55, 1972.
- Buzan, Barry. *From International to World Society*, Cambridge University Press, Cambridge.
- Cabeza, R. Ve Kingstone, A. eds, *Handbook of Functional Neuroimaging of Cognition*, MIT Press, Cambridge, 2006.
- Cacioppo, John T. ve Berntson, Gary G. "Social Psychological Contributions to the Decade of the Brain: Doctrine of Multilevel Analysis", *American Psychologist* , Vol.47, 1992.
- Cacioppo, John.T. Berntson, Gary G., ve Jean Decedy, "Social Neuroscience and Its Relationship to Social Psychology", *Social Cognition*, Vol.28, 2010, Special Issue: Social Neuroscience and Its Contribution to Social Psychological Theory, içinde, ss.675-685
- Calvin, William H. *How Brain Think*, Weidenfeld and Nicholson, London, 1997.
- Carr, Edward Hallett. *The Twenty Years' Crisis 1919-1939: An Introduction to the Study of International Relations*, London, Macmillan, İkinci Edisyon, 1946 (1939).
- Carter, Rita. *Mapping the Mind*, Phoenix Orion Books, London, 2010.
- Cem, İsmail. *Sosyal Demokrasi Nedir, Ne Değildir...ve Türkiye'de Olabilirliği*, Cem Yayınları.
- Charles, Fourier Charles. *The Theory of the Four Movements*, Cambridge, Cambridge University Press, 1996.
- Child, Marquis W. Sweden: The Middle Way, Yale University Press, 1936.
- Chomsky, Noam. "Power in the Global Arena", *New Left Review*, July-August 1998.
- Chomsky, Noam. *Occupylİşgal Et: Sınıf Savaşı, İsyân ve Baskı Üzerine Düşünceler*, Agora Kitaplığı, İstanbul, 2012.

- Chris Brown, Chris. *International Relations Theory: New Normative Approaches*, New York, Harvester Press, 1992.
- Clark, Terry Nicholas. ve Hoffman-Martinot, Vincent. *The Political Culture*, Boulder Co, Westview, 1998.
- Clarke, J.J. *The Tao of the West: Western Transformation of Taoist Thought*, Routledge, London, 2000.
- Cloppenbergh, James. *Uncertain Victory: Social Democracy and Progressivism in European and American Thought, 1870-1920*, Oxford University Press, New York, 1986.
- Comte, Auguste. *Cours de Philosophie Positive*, 47eme Lecon, Volume II
- Comte, Auguste. *Discours Sur L'Esprit Positif*, Librairie Philosophique J.Vrin, Paris, 1995.
- Conche, Marcel. *Parménide: Le Poème: Fragments: Texte grec, traduction, presentation et commentaire* (Épiméthée). Presses Universitaires de France, Paris, 1996.
- Cox, Robert ve Sinclair, Timothy J.. *Approaches to World Order*, Cambridge, Cambridge University Press, 1996.
- Cox, Robert. "Social Forces, States and World Orders", içinde *Millennium 10*, ss.126-155
- Craig, A.D. "Once an Island, Now the Focus of Attention", *Brain Structure & Function*, Vol 214, 2010, içinde 395-396.
- Daly, Mary. *Gyn/Ecology: The Metaethics of Radical Feminism*, Beacon Press, 1978.
- Damasio, Antonio R. *Descartes's Error: Emotion, Reason and the Human Brain*, Avon Books, New York, 1994
- Darwin, C.A. *The Expression of the Emotions in Man and Animals*, London, Murray, 1872
- Davidson, Richard J. ve Begley, Sharon. *The Emotional Life of Your Brain*, Hudson Street Press, New York, 2012.
- Davidson, Richard J. ve Hugdahl, Kenneth. *Brain Asymmetry*, MIT Press, Cambridge, 1996
- De Angelis, Massimo. *Keynesian, Social Conflict and Political Economy*, New York, St.Martin's Press, 2000.
- Deco, Gustavo. Jirsa, Victor. ve Friston, Karl J. "The Dynamical and Structural Basis of Brain Activity", Rabinovich, Mikhail I., Friston, Karl J. Ve Varona, Pablo. ed.

- Denis, Henri. *Ekonomik Doktrinler Tarihi*, Çev.A.Tokatlı, İstanbul, Sosyal Yayınları, C1, 1973.
- Derida, Jacques. "Interview with Julia Kristeva" içinde "Positions" The University of Chicago Press, 1981.
- Derrida, Jacques. *Of Grammatology*, 1967.
- Descartes, Rene. *Mediations on First Philosophy* , 1641, içinde *The Philosophical Works of*
- Descartes*, çev. Elizabeth S.Haldane, ve G.R.T.Ross, Cambridge University Press, Cambridge, 1931.
- Deutsch, Karl. *Political Community and the North Atlantic Area*, Princeton, Princeton University Press, 1957.
- Dewey, John. *Individualism Old and New*, Allen&Urwin, 1931.
- Dewey, John. *Liberalism and Social Action*, Putnam, 1935.
- DeWries, Willem "Wilfrid Sellars", *The Stanford Encyclopedia of Philosophy*, Fall 2011 Edition, Edward N. Zalta (ed.).
- Dickinson, Goldsworthy Lowes. *The European Anarchy*, London, Allen&Urwin, 1916.
- Donaldson, Margaret. *Human Minds: An Exploration*, Penguin Books, Harmondsworth, 1992.
- Dunbar, R.I.M. ve Shultz, Suzanne. "Evolution in the Social Brain", *Science*, Vol.317, no.5843, 2007, içinde ss.1344-1347.
- Dworkin, Ronald. *Sovereign Virtue: The Theory and Practice of Equality*. Cambridge, Harvard University Press, 2000.
- Dworkin, Ronald. "Do Values Conflict? A Hedgehog's Approach", *Arizona Law Review*, Vol 43:2
- Eccles, John C. ed. *The Evolution of the Brain: Creation of the Self*, Routledge, New York, 1989
- Ecevit, Bülent. *Demokratik Sol*, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul, 2010.
- Eckersley, Robyn. *The Green State: Rethinking Democracy and Sovereignty*, Cambridge, Mass: MIT Press, 2004
- Eduard Bernstein, Eduard. *Sosyalizmin Ön Koşulları ve Sosyal Demokrasinin Görevleri*, Yazılama Yayınevi, İstanbul, 2011.
- Eisenberger, Naomi. Ve Lieberman, Matt."Why Rejection Hurts: A Common Neural Alarm System for Physical and Social Pain", *Trends in Cognitive Sciences*, Vol.8, no.7, 2004, içinde ss.294-300.

- Ekman, P. Davidson, R.J. eds., *The Nature of Emotion: Fundamental Questions*, Oxford University Press, New York, 1994
- Elbert, T., Pantev, C., Weinbruch, C. Rochstroh, B. Ve Taub E. "Increased Cortical Representation of the Fingers of the Left Hand in String Players", *Science*, Vol.270, 1995, içinde ss.305-307.
- Eluard, Paul. "Il y a un autre monde", *Les Citations LesPlus Celebres*.
- Eulau, Heinz. *The Behavioral Persuasion in Politics*, New York, Random House, 1963.
- Feuerbach, Ludwig Andreas. *Geleceğin Felsefesi: Felsefe Reformu İçin Geçici Tezler*, çev. Oğuz Özügül, İstanbul, Say Yayınları, 2006.
- Fichte, Johann Gottlieb. *Foundations of Natural Right*, (1796) çev. Michael Baur. ed.
- Frederick Neuhouser. Cambridge University Press, Cambridge, 2000.
- Firestone, Shulamith. *The Dialectic of Sex: The Case for Feminist Revolution*, Paladin, 1970.
- Fletcher, Paul. "Other Minds in the Brain: a Functional Imaging Study", *Cognition*, Vol.57, 1995, içinde ss.109-128.
- Forrier, Charles. *The Theory of Four Movements*, Cambridge, Cambridge University Press, 1996.
- Fotopoulos, Takis. "Globalisation, The Reformist Left and the Anti-Globalisation Movement", içinde Democracy and Nature, *The International Journal of Inclusive Democracy*, Vol.7, no.2, July 2001.
- Foucault, Michel. *Discipline and Punish: The Birth of the Prison*, Knoph Doubleday, New York, 1977.
- Foucault, Michel. *Du Gouvernement des Vivants: Cours Au College de France (1979-1980)*, Gallimard Haute Etudes Seuil, Paris, 2012 ve Michel Foucault, "Les mailles du pouvoir", *Dits et écrits*, Gallimard, Paris, 1994.
- Fourrier, Charles. *The Theory of Four Movement*, Cambridge University Press, 1996.
- Francis, Martin. "Economics and Ethics: The Nature of Labour's Socialism, 1945-1951, içinde " *Twentieth Century British History*, 1995, ss.220-243
- Frank, Lone. *Mindfield: How Brain Science is Changing Our World*, Oneworld, Oxford, 2009

- Freden, Michael. *Ideologies and Political Theory*, Oxford, Clarendon, 1996, s.131
- Freedden, Mihael. "Stormy Relationship: Ideologies and Politics", *Journal of Political Ideologies*, 1998.
- Friedan, Betty. *The Feminine Mystique*, Penguin, 1965.
- Friedman, Michel. *Reconsedering Logical Positivism*, Cambridge University Press, Cambridge, 1999
- Friedman, Milton. "Cooperation, Competition go Hand in Hand", *Nikkei Weekly*, 15 November.
- Friston, K.J. "Models of Brain Function in Neuroimaging", *Annual Review of Psychology*, Vol.56, 2005, içinde ss.57-87.
- Fromm, Erich. *To Have or To Be?*, London, Sphere Book, 1979
- Galbraith, John Kenneth. *American Capitalism*, Boston, Houghton Mifflin, 1952.
- Galbraith, John Kenneth. *The New Industrial State*.
- Gazali, İmam. *İtikadda Orta Yol*, çev. Osman Demir, Klasik Yayınları, İstanbul, 2013.
- Gazzaniga, Michael S. *Nature's Mind, The Biological Roots of Thinking, Emotions, Sexuality, Language and Intelligence*, Penguin Press, Harmondsworth, 1992.
- Giddens, Anthony. *Beyond Left and Right*, Cambridge, Polity Press, 1994.
- Giddens, Anthony. *Modernliğin Sonuçları*, çev. Ersin Kuşdil, Ayrıntı Yayınları, İstanbul, 2012. (Consequences of Modernity, Stanford University Press, 1991)
- Giddens, Anthony. *Politics, Sociology and Social Theory*, Polity Press, Cambridge, 1995.
- Giddens, Anthony. *The Third Way: The Renewal of Social Democracy*, Polity Press, 1998
- Giddens, Anthony. *The Constitution of Society*, Berkeley, University of California Press, 1984.
- Giddens, Anthony. *Üçüncü Yol ve Eleştirileri*, Ankara, Phoenix Yayınevi, 2001.
- Gilman, Charlotte Perkins. *Herland*, The Women's Press, 1979.

- Glarbo, Kenneth. "Wide-awake Diplomacy: Reconstructing the Common Foreign Policy and Security Policy of the European Union", *Journal of European Public Policy*, 6/4, ss.634-652, 1999
- Goldsmith, Edward. *A Blueprint of Survival*, Harmondsworth: Penguin, 1972.
- Gombert, Tobias. *Sosyal Demokrasinin Temelleri*, Sosyal Demokrasi Akademisi, İstanbul, 2010.
- Gramsci, Antonio. *Selections from the Prison Notebooks*, London, Lawrence&Wishart, 1986
- Grant, R.G. Kay, Ann. Kerrigan, Michael. Parker, Philip. (ed.), "Retreat from Empire", *History of Britain and Ireland*, Dorling Kindersley, London, 2011.
- Green, Thomas Hill. *Lectures on The Principles of Political Obligation*, Longman, 1941.
- Greer, Germanine. *The Female Eunuch*, Paladin, 1971.
- Gregory, Richard L. *The Oxford Companion to the Mind*, Oxford University Press, Oxford, 1987.
- Grotius, Hugo. DIB II.20.44, Richard Tuck, *The Rights of War and Peace*, Books I-III, Indianapolis: Liberty Fund, 2005.
- Guthrie, William Keith Chambers. *A History of Greek Philosophy*, ii: *The Presocratic Tradition from Parmenides to Democritus*, Cambridge University Press, Cambridge, 1965.
- Gutting, Gary, "Michel Foucault", *The Stanford Encyclopedia of Philosophy*, Summer 2013 Edition, Edward N. Zalta (ed.)
- Haas, Ernst. "Turbulent Fields and Theory of Regional Integration", içinde, *International Organization* 30/2, ss.173-212, 1976.
- Haas, Ernst. *The Uniting of Europe: Political, Social and Economic Forces 1950-1957*, Stanford, Stanford University Press, 1958.
- Habermas, Jurgen. *On the Logic of Social Sciences*, Cambridge, Mass, MIT Press, 1996.
- Hacking, Ian. Introduction, içinde Thomas S. Khun, *The Structure of Scientific Revolution*, The University of Chicago Press, Chicago, 2012, ilk yayın tarihi 1962.
- Haeckel, Ernst. *The Riddle of the Universe*, London, Watts&Co, 1929.
- Hampden J. Jackson, *Jean Jaures*, London, George Allen and Urwin, 1943.

- Hardt, Michael. ve Negri, Antonio . *Multitude: War and Democracy in the Age of Empire*, Harmondsworth, Penguin, 2006.
- Harnecker, Martha. *Yirmi Birinci Yüzyıl Sosyalizmi ve Latin Amerika*, İstanbul, Kalkedon Yayınları, 2010.
- Harvey, David. "Globalization in Question", *The John Hopkins University Department of Geography and Environmental Engineering*.
- Hassin, Ran R. Uleman, James S. ve Bargh, John A.ed. *The New Unconscious*, Oxford University Press, Oxford, 2006.
- Hayek, Friedrich. *The Constitution of Liberty*, Routledge Classics 2006.
- He, B.J., Snyder, A.Z., Zempel, J.M. Smyth, M.D. ve Raichle, M.E. "Electrophysiological Correlates of the Brain's Intrinsic Large-Scale Functional Architecture", *Proceeding of the National Academy of Sciences of the United States of America*, Vol.105, 2008, içinde ss.16039-16044.
- Hegel, *Elements of the Philosophy of Right*, (1821), çev. H.B. Nisbet, ed. A. W. Wood, Cambridge, Cambridge University Press, 1991.
- Hegel, Georg Wilhelm Friedrich. *Phenomenology of Spirit* , (1807), çev. A.V. Miller, Oxford University Press, Oxford, 1997.
- Heidegger, Martin. *Being and Time*. çev. John Macquarrie and Edward Robinson. New York, Harper and Row,1962.
- Herakleitos, *Fragmanlar*, çev. Cengiz Çakmak, İstanbul, Kabcacı Yayınevi, 2005.
- Herbert Spencer, Herbert. *Men Versus State*, Penguin, 1969.
- Hight, Gilbert. *The Classical Tradition*, Oxford University Press, 1949.
- Hobbes, Thomas. *Leviathan: The Matter, Forme and Power of a Commonwealth*, Andrew Crooke, Green Dragon, 1651.
- Hobhouse, L.T. *Liberalism*, Oxford University Press, New York, 1964.
- Hobson, John Atkinson. *The Crisis of Liberalism*, Harvester-Wheatsheaf, 1974.
- Huffman, Carl. "Pythagoras", *The Stanford Encyclopedia of Philosophy*, Fall 2011 Edition, Edward N. Zalta (ed.)
- Hume, David. *Essays on Suicide and Immortality of Soul*, I, Thoemmes Press, 1783.
- Hume, David. *An Inquiry Concerning Human Understanding*, Bobbs-Merrill, Indianapolis, (1748), 1955.

- Husserl, Edmund. *Logical Investigations*, çev., J. N. Findlay. (ed)., London and New York, Routledge, (1900-01); 2001.
- Huxley, Thomas H. "On The Hypothesis that Animals are Automata, and Its History", *Fort-nightly Review*, 16:555-80, içinde Huxley, *Collected Essays*, London, Macmillan, 1904.
- Ikenberry, John. "A World Economy Restored", *International Organization*, 46, I, Winter 1992.
- Jackson, Robert. ve Sorensen, Georg Sorensen, *Introduction to International Relations: Theories and Approaches*, Oxford, 2010, Oxford University Press.
- Jackson, Robert. ve Sorensen, Georg. *Introduction to International Relations: Theories and Approaches*, Oxford University Press, Oxford, 2010.
- Jaures, Jean. "From the Rights of Man to Socialism" içinde Irving Howe, ed. *Essential Works of Socialism*, New York, Holt, Rinehart and Winston, 1970.
- Jaures, Jean. *Studies in Socialism*, Mildred Minturn ed., New York, Putnam's Sons, 1906.
- Julia Tanney, Ryle, Gilbert. ", *The Stanford Encyclopedia of Philosophy*, Winter 2009 Edition, Edward N. Zalta (ed.)
- Jung, Carl. ed. *Man and His Symbols*, Aldus Book, London, 1964.
- Kandel, Eric R. *In Search of Memory: The Emergence of a New Science of Mind*, Norton Press, New York, 2007
- Kant, Immanuel. *The Critique of Pure Reason*, 2nd ed., İngilizceye çeviren Paul Guyer ve Allen Wood, Cambridge University Press, Cambridge, 2003.
- Kant, Immanuel. *Prolegomena to Any Future Metaphysic*, çev. Jonathan Bennett, *Early Modern Texts*, 1783.
- Kanwisher, N. McDermott, J. ve Chun, M.M. "The Fusiform Face Area: A Module in Human Extrastriate Cortex Specialized for Face Perception", *Journal of Neuroscience*, Vol.17, 1997
- Kaplan, Morton. *System and Process in International Politics*, New York, Wiley, 1964.
- Kaufman, Bruce. içinde, Ross B. Emmett, ed. *The Elgar Companion to the Chicago School of Economics*, 2010.

- Kelso, Scott, J.A. *Dynamic Patterns: The Self- Organization of Brain and Behaviour*, MIT Press, Cambridge, 1995.
- Keohane, Robert O. *Power and Governance in a Partially Globalized World*, Routledge, London, 2002.
- Keohane, Robert. ve Nye, Joseph. *Power and Interdependence: World Politics in Transition*, Boston, Little Brown, 1977.
- Keynes, John Maynard. *General Theory of Employment, Interest and Money*, London, Macmillian St. Martin's Press, 1971.
- Khor, Martin. "Mainstreaming Development in Trade and Finance: A Key to Global Partnership", *United Nations*.
- Khun, Thomas. "Objectivity, Value Judgement and Theory Choice", *Essential Tension*, 1973.
- Kierkegaard, Soren. *Fear and Trembling*. çev. Howard V. Hong and Edna H. Hong. Princeton, Princeton University Press, 1983.
- Kihlstrom, John F. "The Psychological Unconscious: Found, Lost, Regained", *American Psychologist*, Vol.47, no.6, Haziran 1992.
- Kim, Jaegwon, "Mental Caustion", *The Oxford Handbook of Philosophy of Mind*, ed. Brian McLaughlin, Ansgar Beckermann ve Sven Walter, Oxford University Press, Oxford, 2009.
- Kjaer, Troels W., Nowak, Markus. Lou, Hans C. "Reflective Self-Awareness and Conscious States: PET Evidence for a Common Midline Parietofrontal Core", *NeuroImage*, Vol.17, 2002, içinde 1080-1086
- Klein, Stanley B."The Cognitive Neuroscience of Knowing One's Self", ed. Gazzaniga, Michael, *The Cognitive Neurosciences*, MIT Press, Cambridge, 2004.
- Knight, Frank Hyneman. "Fallacies in the Interpretation of Social Cost", *Quarterly Journal of Economics*, 38, May 1924.
- Kongar, Emre. ve Küçüksaya, Aykut. *Gezi Direnişi: Artık Hiçbir Şey Eskisi Gibi Olmayacak*, İstanbul, 2013, Cumhuriyet Kitapları.
- Kosslyn, Stephen M. Ve Koenig, Oliver. *Wet Mind: The New Cognitive Neuroscience*, Free Press, New York, 1992.
- Kruzban, Robert. "Can Race be Eraced? Coalition Computation and Social Categorization", *Proceeding of the National Academy of Sciences* , Vol.98, no.26, 18 Aralık 2001

- Kumar, Vidya S.A. "A Critical Methodology of Globalization: Politics of the 21st Century?", *Indiana Journal of Global Legal Studies*, Vol.10, Issue 2, 2003.
- Kurlansky, Mark. 1968: *Dünyayı Sarsan Yıl*, Everest Yayınları, İstanbul, 2008.
- Lange Meek, Margaret. "Progress", *The Stanford Encyclopedia of Philosophy*, Spring 2011 Edition, Edward N. Zalta (ed.).
- Leibniz, Gottfried. *New Essays on Human Understanding*, (1704) içinde *Leibniz: Philosophical Writings*, ed. G.H.R. Parkinson, çev. Mary Morris ve G.H.R. Parkinson, J.M. Dent & Sons, Londra, 1973.
- Lenin, Vladimir. *What Is to be Done?*, Harmondsworth, Penguin, 1988
- Levi-Strauss. Claude. *Structural Anthropology Volumes 1&2*. Harmondsworth, Penguin, 1968.
- Levin, Janet. "Functionalism", *The Stanford Encyclopedia of Philosophy*, Fall 2013 Edition, Edward N. Zalta (ed.).
- Lewis-Williams, David. *The Mind in the Cave*, Thames&Hudson, London,2002.
- Lichtheim, George. *The Origins of Socialism*, London, Weidenfeld&Nicholson, 1969.
- Lipset, Seymour Martin. *Political Man*, London, Heidemann, 1969
- Locke, John. *A Letter Concerning Toleration*, Bobbs Meril, 1955.
- Locke, John. *Two Treaties of Government*, Cambridge University Press, Cambridge, 1970.
- Long, David. "Conclusion: Inter-War Idealism, Libeal Internationalism and Contemporary International theory", içinde Long ve Wilson, . ss.302-328
- Lowe, E.J. "Dualism", *The Oxford Handbook of Philosophy of Mind*, ed. Brian McLaughlin, Ansgar Beckermann ve Sven Walter, Oxford University Press, Oxford, 2009.
- Lytard, Jean Francois. *The Postmodern Condition: A Report on Knowledge*, Manchester University Press, 1984.
- Macey, David. *The Lives of Michel Foucault*, London, Hutchison, 1993.
- Maguire, E.A. Woollett, K. Ve Spiers, H.J. "London Taxi Drivers and Bus Drivers: A Structural MRI and Neuropsychological Analysis", *Hippocampus*, Vol.16, 2006, içinde ss.1091-1101.

- Mango, Andrew. *Atatürk: Modern Türkiye'nin Kurucusu*, Remzi Kitabevi, İstanbul, 2013.
- Mannheim, Karl. *Ideology and Utopia*, London, Routledge&Kegan Paul, 1960
- Markie, Peter. "Rationalism vs. Empiricism", *The Stanford Encyclopedia of Philosophy*, Summer 2013 Edition, Edward N. Zalta (ed.).
- Marshall, Thomas H. *Citizenship and Social Class: And Other Essays*, Cambridge University Press, 1950
- Marshall, Alfred. *Principles of Economics: An Introductory Volume*, London, Macmillan Press, 1988.
- Marx, Karl ve Engels, Friedrich. *Komunist Partisi Manifestosu ve Komünizmin Temel İlkeleri*, İnter Yaayınları, İstanbul, 1998.
- Marx, Karl ve Engels, Friedrich. *The German Ideology*, C.J.Arthur (ed), London, Lawrence & Wishart, 1970
- Marx, Karl. *Capital: A Critique of Political Economy*, ed.Frederick Engels, çev. Samuel Moore ve Edward Aweling, Moscow, Progress Publishers, 1978.
- Mayer,J.P. *Political Thought in France: From the Revolution to the Fourth Republic*, London, Routledge and Kegan Paul, 1943.
- McDaniel, Carl. ve Gowdy, John. M. *Paradise for Sale: A Parable of Nature*, Berkeley, University of California Press, 2000.
- Mearsheimer, John. *The Tragedy of Great Power Politics*, New York, W.W.Norton, 2001.
- Menand, Louis, *The Metaphysical Club*, Straus and Giroux, New York, 2001.
- Meyer, Thomas. Lewis P.Hinchman, *The Theory of Social Democracy*, Polity Press, Cambridge, 2007.
- Mies, Maria. ve Bennholdt-Thompsen, Veronica. *The Subsistence Perspective, Beyond The Globalized Economy*, London, Zed Books.1999
- Mill, John Stuart. *Dissertations and Discussions*, 3rd ed., 1875
- Mill, John Stuart. *Principles of Political Economy with some Applications to Social Philosophy*, Ashley (ed), New York, Augustus M.Kelly, 1965.

- Mill, John Stuart. *Utilitarianism, Liberty, Representative Government*, Dent, 1910.
- Miller, James. *The Passion of Michel Foucault*. New York City, Simon & Schuster, 1993.
- Miller, Jon. Jon "Hugo Grotius", *The Stanford Encyclopedia of Philosophy*, Fall 2011 Edition, Edward N. Zalta, ed.
- Millett, Kate. *Sexual Politics*, Virago, 1977.
- Mithen, Steven. *The Pre-History of the Mind*, Thames and Hudson, London, 1996.
- Mitrany, David. *A Working Peace System*, (Hans Morgenthau ile birlikte), Chicago, Quadrangle, 1966.
- Mlodinov Leonard. *Subliminal: Bilinçdışı Davranışlarımızı Nasıl Yönetir?*, çev. Nuray Önoğlu, Okyanus Us Yayınları, İstanbul, 2013, s.31
- Morgenthau, Hans J. "The National Interest of the US", *American Political Science Review* 46, (4), içinde ss.961-988, 1952.
- Morgenthau, Hans J. *Scientific Man versus Power Politics*, Chicago, Phoenix Books, 1965.
- Motavalli, Jim. "Cultural Jammin'". *E - The Environmental Magazine* 7 (3): 41, 30 Nisan 1996
- Nadler, Steven. "Baruch Spinoza", *The Stanford Encyclopedia of Philosophy*, Fall 2012 Edition, Edward N. Zalta (ed.).
- Nails, Debra. "Socrates", *The Stanford Encyclopedia of Philosophy*, Spring 2010 Edition, Edward N. Zalta (ed.)
- Naisbitt, John. *Global Paradox*, New York, 1994, Avon Press,
- Newman, Michale. *Socialism: A Very Short Introduction*, Oxford University Press, New York, 2005.
- Newsome, W.T., Britten, K.H. ve Movshon J.A., "Neuronal Correlates of a Perceptual Decision", *Nature*, V.341, 1989, içinde ss.52-54
- Newton, Isaac. *Mathematical Principles of Natural Philosophy*, Middle-Temple Gate, London, 1729
- Nietzsche, Friedrich. Böyle Buyurdu Zerdüşt, Say Yayınları, İstanbul, 2011 s.259-261
- Nietzsche, Friedrich. *On the Genealogy of Morals*. çev. Walter Kaufmann. New York, Vintage Books, 1969

- Nozick, Robert . *Anarchy, State and Utopia*, Basic Books, New York 1974, Friedrich August Von Hayek, *Law Legislation and Liberty*, The University of Chicago Press, Chicago, 1973, John Gray, *Liberalism*, 2nd edn., Open University Press, Buckingham, 1995
- Nye, Joseph S, "Globalim Versus Globalization", *The Globalist*, April 15, 2002.
- Ohmae, Kenichi. *The Borderless World: Power and Strategy in the Global Marketplace*, London, Harper Collins, 1992.
- Onuf, Nicholas. *A World of Our Making*, Columbia, South Carolina Press, 1989.
- Ophuls, William. *Ecology and the Politics of Scarcity: Prologue to a Political Theory of the Steady State*, San Fransisco, W.H.Freeman, 1977.
- Osiander, Andreas. "Reading Early Twentieth-Century I Theory: Idealism Revisited", içinde *International Studies Quarterly*, 42, ss.409-432, 1998.
- Owen, Robert. *A New View of Society*, ed. G.Claeys, Harmondsworth, Penguin, 1991
- Palmer, John. "Parmenides", *The Stanford Encyclopedia of Philosophy*, Summer 2012 Edition, Edward N. Zalta (ed.)
- Panksapp, Jaak. *Affective Neuroscience*, Oxford University Press, New York, 1998
- Pfeiffer, Rudolf. *History of Classical Scholarship 1300-1850*, Oxford University Press, 1976.
- Piaget, Jean. *Yapısalcılık*, Doruk Yayınları, Ankara 1999.
- Pigou, Arthur Cecil. "The Classical Stationary State", *Economic Journal*, 1943, Morgan, B, 1973
- Platon, *Devlet*, Kitap Zamanı Yayınevi, İstanbul, 2008.
- Polanyi, Karl. *The Great Transformation*, Boston, Beacon Press, 2001.
- Pollatos, Olga. Gramann, Klaus ve Schandry, Rainer. "Neural Systems Connecting Interoceptive Awareness and Feelings", *Human Brain Mapping*, Vol 28, no.1, 2007, içinde ss.189-195
- Popper, Karl. *Conjectures and Refutations: The Growth of Scientific Knowledge*, Routledge, London, 1962

- Poppi, Cesare. "Wider Horizons with Larger Details: Subjectivity, Ethnicity and Globalization", içinde Alan Scott (ed.), *The Limits of Globalization: Cases and Arguments*, Routledge, London, 1997.
- Principles of Brain Dynamics: Global State Interactions*, MIT Press, Cambridge, 2012, içinde ss.9-27.
- Proudhon, Joseph. *What Is Property?*, New York, Dover 1970.
- Prugh, Thomas. Constanza, Robert. Daly, Hernan. *The Local Politics of Global Sustainability*, Washington, Island Press, 2000.
- Putnam, Hilary. "The Nature of Mental States", içinde W.Captain ve D.Merril (eds), *Art, Mind and Religion*, Pittsburg, University of Pittsburg Press, 1967.
- Putnam, Hilary. "When 'Evidence Transcendence' is Not Malign", *Journal of Philosophy*, XCVIII, 11, Nov. 2001.
- Rawls, John. *A Theory of Justice*, Harvard University Press, (1971), 1999.
- Ricardo, David. *On the Principles of Political Economy and Taxation*, Cambridge university Press, 1981.
- Riviere, Pierre-Paul Lemercier de la. *L'Ordre naturel et essentiel des sociétés politiques*. Paris, 1767.
- Robert Cox, Robert. "Multilateralisation and the Democratization of World Order", *International Symposium on Sources of Innovation in Multilateralism*, Lausanne, May 26-28, 1994.
- Rohlf, Michael. "Immanuel Kant", *The Stanford Encyclopedia of Philosophy*, Fall 2010 Edition, Edward N. Zalta (ed.).
- Rosenau, James N. "Toward an Ontology for Global Governance" ed. Hewson, Martin ve Sinclair Martin, *Approaches to Global Governance Theory*, Suny Press, Albany, 1999.
- Rosselli, Carlo. *Liberal Socialism*, Princeton, Princeton University Press, 1994.
- Rotshtein, Wiens P. Ohman, A. Ve Dolan, R.J. "Neural Systems Supporting Interoceptive Awareness", *Nature Neuroscience*, Vol.7, 2004, içinde ss.189-195
- Rousseau, Jean-Jacques. *The Social Contract*, Dent, 1973.
- Rousseau, Jean-Jacques. *Du Contract Social ou Principes du Droit Politique*, Birinci Kitap

- Rumi, Mevlana Celaleddin. *Divanı Kebir*, haz. Abdülbaki Gölpınarlı, Remzi Kitabevi, İstanbul, 1957
- Russell, Bertrand. *A History of Western Philosophy*, Simon & Schuster, 1945.
- Russell, Bertrand, *The Autobiography of Bertrand Russell*, London: George Allen & Unwin. 1956
- Saint-Simon, Henri de. *Social Organization, The Science of Man and Other Writings*, New York ve Evanston, Harper ve Row, 1964.
- Samuelson, Paul Anthony. "Diagrammatic Exposition of a Theory of Public Expenditure", içinde *Collected Papers*, ss.1231-1232
- Samuelson, Paul Anthony. "Full Employment", *Guideposts and Economic Stability*, Washington D.C., American Enterprise Institute for Public Research, 1967.
- Samuelson, Paul Anthony. *Foundations of Economic Analysis*, Cambridge, Harvard University Press, 1947.
- Sander, Oral. *Siyasi Tarih: 1918-1994*, İmge Kitabevi, Ankara 2010.
- Sander, Oral. *Siyasi Tarih: İlkçağlardan 1918'e*, Ankara, İmge Kitabevi, 2010.
- Savaş, Vural Fuat. *İktisatın Tarihi*, Ankara, Siyasal Kitabevi, 1999.
- Schumann, Hans Wolfgang. *The Historical Buddha: The Times, Life, and Teachings of the Founder of Buddhism*, 2003.
- Seligman, Martin. *Authentic Happiness*, Free Press, New York, 2002
- Sellars, Wilfrid. *Science and Metaphysics: Variations on Kantian Themes*, Routledge & Kegan Paul, London, 1968.
- Sellars, Wilfrid. *Science, Perception and Reality*, Routledge & Kegan Paul Ltd; London, 1963.
- Sen, Amartya. "Freedom's Market", *The Observer*, 25.6.2000.
- Serif, Muzaffer. *Intergroup Conflict and Cooperation: The Robbers Cave Experiment*, University of Oklahoma Press, Oklahoma, 1961.
- Shadlen, M. Ve Newsome, W. "Motion Perception: Seeing and Deciding", *Proceedings of the National Academy of Sciences of the United States of America*, V.93, 1996, içinde ss.628-633
- Shields, Christopher. "Aristotle's Psychology", *The Stanford Encyclopedia of Philosophy*, Spring 2011 Edition, Edward N. Zalta (ed.).
- Shields, Christopher. "Aristotle", *The Stanford Encyclopedia of Philosophy*, Summer 2012 Edition, Edward N. Zalta (ed.).

- Shil, Edward. "The Concept and Function of Ideology", *International Encyclopedia of the Social Sciences*, Vol.VII, 1968
- Shiva, Vandana. "This Round to The Citizen", *Guardian*, December 8, 1999
- Siegel, Daniel J. *Mindsight: The New Science of Personal Transformation*, Bantam Books, New York, 2010.
- Smith, Adam. *An Inquiry into the Nature and Causes of the the Wealth of Nations*, Cannan (ed), New York, The Modern Library, 1937.
- Smith, Adam. *The Wealth of Nations*, Penguin, 1976.
- Smith, David Woodruff. *Husserl*, London-New York, Routledge, 2007.
- Sorel, Georges. *Reflections on Violence*, Collier Macmillan, London, 1950.
- Soros, George. *On Globalization*, New York, Public Affairs, 2002.
- Spender Dale. *Women of Ideas (and What Men Have Done to Them)*, Ark, 1983.
- Sperry, R.W. "Hemisphere Disconnection and Unity in Conscious Awareness", *American Psychologist*, Vol.23, 1968, içinde ss.723-733.
- Spiegel, Henry W. *The Development of Economic Thought*, Englewood Cliffs, New Jersey, Prentice Hall Inc., 1971.
- Spinoza, Baruch. *Ethics*, içinde Edwin Curley, *The Collected Writings of Spinoza*, Princeton, Princeton University Press, 1985.
- Springer, Sally P. ve Deutsch, Georg, eds. *Left Brain/Right Brain*, W.H. Freeman, New York, 1993.
- Sraffa, Piero. "A Criticism" ve "Rejoinder" içinde "Symposium on Increasing Returns and Representative Firm", *Economic Journal* 40, 1930.
- Sraffa, Piero. *Production of Commodities by Means of Commodities*, Cambridge University Press, 1960.
- Steven Crowell, Steven. "Existentialism", *The Stanford Encyclopedia of Philosophy*, Winter 2010 Edition, Edward N. Zalta (ed.).
- Suomi, Stephen J., "Early Determinants of Behaviour: Evidence from Primate Studies", *British Medical Bulletin*, Vol.53, no.1, 1997.
- Tanrıdağ, Oğuz. *Teoride ve Pratikte Davranış Nörolojisi*, Nobel Tıp Kitabevleri, İstanbul, 1994.

- The Blackwell Dictionary of Neuropsychology*, Blackwell, Oxford, 1997.
- Thompson, Evan. *Mind in Life: Biology, Phenomenology and the Sciences of Mind*, Harvard University Press, Cambridge, 2007.
- Tobin, James. "A Proposal for International Monetary Reform". *Eastern Economic Journal* (Eastern Economic Association), July/October 1978.
- Tokar, Brian. *The Green Alternative: Creating An Ecological Future*, San Pedro, R.&EMiles, 1987.
- Tomasello, Michael. *The Cultural Origins of Human Cognition*, Harvard University Press, Cambridge, 1999.
- Topal, Aylin. *Latin Amerika'yi Anlamak*, İstanbul, Yordam Yayınları, 2007.
- Turgot, Anne Robert Jacques . *Reflexion sur la Formation et la Distribution des Richesses*, 1766.
- Ural, Şafak. *Pozitivist Felsefe*, Say Yayınları, İstanbul, 2006.
- Van Gulick, Robert. "Functionalism", içinde *The Oxford Handbook of Philosophy of Mind*, ed. Brian McLaughlin, Ansgar Beckermann ve Sven Walter, Oxford University Press, Oxford, 2009.
- Vincent, Andrew. *Modern Political Ideologies*, Wiley-Blackwell, Oxford, 2010
- Vincent, John. *Human Rights and International Relations: Issues and Responses*, Cambridge University Press, Cambridge, 1986.
- Wallace, Robert M. *Hegel's Philosophy of Reality, Freedom, and God*, Cambridge University Press, Cambridge, 2005.
- Wallerstein, Immanuel. *Modern Küresel Sistem*, İstanbul, 2005, Pınar Yayınları
- Wallerstein, Immanuel . *Liberalizmden Sonra*, Metis Yayınları, İstanbul, 1998.
- Wallerstein, Immanuel. "Globalization or The Age of Transition? A long term view of the trajectory of the world-system", *Binghampton Üniversitesi Fernand Braudel Center*.
- Wallerstein, Immanuel. *Modern Küresel-Sistem*, İstanbul, 2005, Pınar Yayınları.
- Wallerstein, Immanuel. *The Modern World System: Capitalist, Agriculture and the Origins of the European World-Economy in the Sixteenth Century*, New York, 1974, Academic Press.

- Walter, Natasha. *The New Feminism*, Little Jhon&Co, 1999.
- Walter, Sven. "Ephiphenomenalism", *The Oxford Handbook of Philosophy of Mind*, ed. Brian McLaughlin, Ansgar Beckermann ve Sven Walter, Oxford University Press, Oxford, 2009.
- Waltz, Kenneth. "Realist Thought and Neorealist Theory", içinde *Journal of International Affairs* 44, ss.21-39, 1990.
- Waltz, Kenneth. *Theory of International Politics*, New York, McGrawHill, 1979
- Wendt, Alexander. "Anarchy is what States Make of it", içinde *International Organization*, 46, ss.394-419, 1992.
- Wendt, Alexander. *Social Theory of International Politics*, Cambridge, Cambridge Universtiy Press, 1999.
- Wight, Martin. *International Theroy: The Three Traditons*, ed. G.Wight ve B.Porter, Leicester, Leicester University Press, 1991.
- Wilson, E.O. *Consilience: The Unity of Knowledge*, Vintage Books, New York, 1998.
- Wilson, Peter. "Introduction: The Twenty Years' Crisis and the Category of Idealism in International Relations", içinde ed. Long ve Wilson, *Thinkers of the Twenty Years' Crisis: Inter-war Idealism Re-assessed*, Oxford, Clarendon Press, 1995, ss.1-24.
- Wilson, Woodrow. "Address to Congress Asking for Declaration of War", (1917), içinde, John.A.Vasquez, *Classics of International Relations*, Upper Saddle River, NJ, Prentice-Hall, 1996.
- Wittgenstein, Ludwig. *Philosophical Investigations*, (1953), P.M.S. Hacker and Joachim Schulte (eds. çev.), Oxford, Wiley-Blackwell, 2009.
- Wolf, Naomi. *Fire with Fire*, Vintage, 1993.
- Wollstonecraft, Mary. *A Vindication of the Rights of Woman*, Harmondsworth, Penguin, 1985.
- Woodward, C.Vann. *The Comparative Approach to American History*, Oxford University Press, Oxford, 1997.
- Woolf, Leonard. *International Government*, New York, Brentano's, 1916.
- World Bank, *Managing Development- The Governance Dimension*, Washington, 1991.

- Zappi, Sylvia. "Attac en perte d'influence chez les altermondialistes" *Le Monde*, 16 juin 2006
- Zimmerman, M. "The Nervous System in the Context of Information Theory", ed. Schmidt, R.F. ve Thews, G. *Human Physiology*, Springer, Berlin, 1989.
- Zimmern, Alfred. *The League of Nations and the Rule of Law 1918-1935*, London, Macmillan, 1936.
- Zimmern, Alfred. *The Study of International Relations*, Oxford, Clarendon Press, 1931.
- Zinn, Howard. *You Can't be Neutral on a Moving Train*, Beacon Press, 1994.
- Zizek, Slavoj. (ed.), *Mapping Ideology*, London, Verso, 1995.
- Zizek, Slavoj. *The Sublime Object of Ideology*, London, Verso, .

İnternet Kaynakları

<http://.seattle.indymedia.org>

<http://eecs.harvard.edu/ssr/> selforganizingsystemsresearchgroup

<http://fbc.binghamton.edu>

<http://plato.stanford.edu/archives/fall2010/entries/kant/>

<http://plato.stanford.edu/archives/fall2011/entries/grotius>

<http://plato.stanford.edu/archives/fall2011/entries/pythagoras>

<http://plato.stanford.edu/archives/fall2011/entries/sellars/>

<http://plato.stanford.edu/archives/fall2012/entries/spinoza/>

<http://plato.stanford.edu/archives/fall2013/entries/functionalist>

<http://plato.stanford.edu/archives/spr2010/entries/socrates>

<http://plato.stanford.edu/archives/spr2011/entries/aristotle-psychology>

<http://plato.stanford.edu/archives/spr2011/entries/progress>

<http://plato.stanford.edu/archives/spr2013/entries/multiple-realizability>

<http://plato.stanford.edu/archives/sum2012/entries/aristotle/>

<http://plato.stanford.edu/archives/sum2012/entries/parmenides/>

<http://plato.stanford.edu/archives/sum2013/entries/foucault/>
<http://plato.stanford.edu/archives/sum2013/entries/rationalism-empiricism/>
<http://plato.stanford.edu/archives/win2009/entries/ryle>
<http://plato.stanford.edu/archives/win2010/entries/existentialism>
<http://plato.stanford.edu/archives/win2011/entries/atomism-ancient>
<http://sustainabledevelopment.un.org/index.php?menu=1224>
<http://unfccc.int/resource/docs/convkp/kpeng.pdf>
<http://www.attac.org>
<http://www.evene.fr/celebre/biographie/paul-eluard-466.php?citations>
<http://www.manifestattac.org>, 2006
<http://www.s4sn.com/societyforsocialneuroscience>
<http://www.un-ngls.org/orf/Khor.doc>